

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobkyně: **E. L.**
státní příslušnost Ruská federace
zastoupená zmocněncem Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s.
sídlem 190 00 Praha 9, Poděbradská 5

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 5. 2024 č. j. OAM-242/ZA-ZA11-P10-2023,
o udělení mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně domáhala zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž žalobkyni nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu). V žalobě, jejím doplnění a v replice k vyjádření žalovaného žalobkyně uvedla, že důvodem její žádosti o udělení mezinárodní ochrany je nesouhlas s vládním režimem v Rusku a z tohoto důvodu se obává pronásledování. Rovněž se bojí o svůj život, neboť ruský autoritářský režim porušuje lidská práva a potlačuje svobodu slova. Z důvodu příslušnosti k LGBT komunitě má důvodný strach z pronásledování či vážné újmy. V Rusku jí z důvodu sexuální orientace hrozí postih dle zákonů proti propagaci homosexuality a zákonů proti extrémismu. Namítala, že žalovaný vychází z podkladů o situaci LGBT+ komunity v Rusku, které jsou zastaralé. V podkladech z října 2023 žalovaný nijak nerefletoval rozhodnutí Nejvyššího soudu Ruské federace, který v listopadu 2023 označil „mezinárodní hnutí LGBT“ za extrémistické, čímž otevřel dveře k dalšímu pronásledování LGBT osob v souvislosti s extrémismem. Žalovaný opakovaně odkazuje na důkazní standard „velké míry pravděpodobnosti“ namísto judikaturou dovozeného standardu „přiměřené pravděpodobnosti“ míry pronásledování či vážné újmy. Žalovaný požaduje pro vyřešení její situace, aby svou romantickou orientaci skrývala. Takový postup je však v rozporu s evropskou judikaturou. Je bisexuální orientace a v době řízení před správním orgánem pobývala na území České republiky s přítelkyní C. J. D., která pochází z Německa a žila v ČR v rámci studentské výměny. Žalobkyně má vědomost o tom, že příslušníci LGBT+ komunity jsou v Rusku pronásledováni, ponižováni a je jim zakázáno se svobodně vyjadřovat, např. vodit se za ruce, zveřejňovat společné fotografie na sociálních sítích apod. Už pouze za tyto činnosti mohou být perzekuováni za tzv. propagaci homosexuality na základě zákona č. 135 FZ ze dne 29. 6. 2013. O vzrůstající perzekuci osob s odlišnou sexuální orientací hovoří řada zdrojů a zpráv o zemi původu. Žalovaným shromážděné informace neobsahují údaje o nejnovějším vývoji. Již v červnu roku 2013 byl v Rusku přijat zákon zakazující „propagaci netradičních sexuálních vztahů mezi nezletilými“, avšak v roce 2023 se tento zákon rozšířil na všechny věkové skupiny, což má za důsledek de facto absolutní cenzuru LGBT témat v Rusku. V lednu roku 2014 podali LGBT aktivisté stížnost k Evropskému soudu pro lidská práva, ve kterém uvedli, že jejich práva zajišťovaná Evropskou úmluvou o lidských právech byla porušena. V červnu 2017 Evropský soud pro lidská práva potvrdil, že byl porušen článek 10 (právo na svobodu projevu) a článek 14 (zákaz diskriminace) Úmluvy. Žalobkyně má za to, že žalovaný nepostupoval správně, neboť objektivně nezohlednil postavení LGBT osob na území Ruska a dostatečně nevyhodnotil relevantnost jejích obav. Zejména pak žalovaný pochybil, když v návaznosti na rozhodnutí Nejvyššího soudu Ruské federace neaktualizoval informace o zemi původu. Napadené rozhodnutí tak nemá oporu v řádně zjištěném stavu věci. Žalovaný rovněž nepřihlédl k čestnému prohlášení přítelkyně žalobkyně, příp. ji nevyslechl jako svědkyni. Její sexuální orientaci v podstatě bagatelizoval. Žalobkyně namítala, že po ní nelze spravedlivě požadovat, aby se styděla za svoji sexuální orientaci a aktivně ji maskovala.
2. Žalobkyně dále uvedla, že za situace, kdy v Rusku vystupuje státní moc a média proti LGBT komunitě a postoj ruské společnosti je obecně negativní a diskriminační, má za to, že byla v jejím případě splněna podmínka příslušnosti k určité sociální skupině ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. K závěrům žalovaného, že se žádným způsobem veřejně nezapojila do propagace LGBT hnutí či nesouhlasu se zákonem zakazujícím LGBT, žalobkyně poznamenala, že sexuální preference každého jednotlivce jsou součástí jeho intimní sféry a

je pouze jeho rozhodnutím, na kolik je bude sdílet veřejně či s veřejností. Nelze jí proto přikládat k tíži, že se např. jejím přestěhováním do liberálnější země, jakou bezpochyby Česká republika je, nestala LGBT aktivistkou. Stejně tak má za to, že je podstatné se také zabývat otázkou, zda v budoucnu jí hrozí pronásledování nejen ze strany ruských státních orgánů a bezpečnostních složek, nýbrž je nutné se zaměřit též na to, zda v Rusku existuje vnitřní ochrana, tedy zda v případě pronásledování ze strany soukromých osob je Rusko schopné poskytnout jí ochranu, neboť jak sám žalovaný uvedl v napadeném rozhodnutí, nenávislné útoky zahrnující vydírání, fyzické násilí, ale i vraždy se v Rusku vyskytují rovněž, a to v nemalé míře.

3. K obavám z pronásledování pro uplatňování politických práv a svobod, žalobkyně uvedla, že vyslovila před žalovaným své obavy z důvodu nesouhlasu se současným ruským režimem a účasti na demonstracích v ČR. I tyto její obavy žalovaný bagatelizoval, přičemž aplikoval důkazní standard „velké míry pravděpodobnosti“ namísto standardu „přiměřené pravděpodobnosti“. Jakkoliv ruský režim nepostupuje plošně vůči všem lidem, kteří s ním nesouhlasí, je zřejmé, že k nahodilému pronásledování dochází a nelze nijak vyloučit, že by se i ona mohla stát jeho obětí. V této souvislosti žalobkyně odkázala na zprávu Ministerstva zahraničí Nizozemska, Informační zprávu o zemi původu: Ruská federace, z března 2023, z níž v žalobě obsáhle citovala. Připustila, že není během svého pobytu v ČR nejvíce viditelnou aktivistkou, určitou aktivitu nicméně vykazuje. Je přitom obecně známou informací, že na území ČR nadále operují tajní agenti z Ruska. Proto se jeví jako přiměřeně pravděpodobné, že události jako protirežimní demonstrace jsou ze strany Ruska aktivně monitorovány včetně snahy o identifikaci ruských státních občanů, kteří se jich zúčastní. Nelze proto vyloučit, že by v případě návratu do země původu mohla být i za toto jednání pronásledována. I tyto okolnosti žalovaný posoudil zcela nedostatečně a její obavy bagatelizoval a odvolával se na chybný důkazní standard velké míry pravděpodobnosti. V replice k vyjádření žalovaného žalobkyně odkázala na rozsudek Krajského soudu v Praze č. j. 53 Az 10/2019-63 ze dne 14. 1. 2021, z něhož obsáhle citovala.
4. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, z něhož citoval stěžejní skutkové a právní závěry. Zdůraznil, že v Rusku žalobkyně neměla žádné potíže, na základě nichž by se měla ocitnout v hledáčku ruských státních orgánů. Vycestovala do České republiky za účelem studia a pravidelně se do země navracela a pobývala zde, přičemž ze země volně cestovala na základě platného cestovního dokladu vydaného v roce 2020. Z provedeného pohovoru je zcela zřejmé, že rodina žalobkyně nečelila žádným, natož závažným jednáním ze strany režimu, volně cestovala, v roce 2021 rodina plánovala dovolenou v Evropě, která se neuskutečnila pouze z důvodu covidu. Žalobkyně nesdělila žádnou konkrétní skutečnost, na základě níž by měl správní orgán dojít k závěru, že její situace se v tomto ohledu zásadním způsobem změnila. Za takovou skutečnost nevyhodnotil údajnou účast žalobkyně na jedné veřejné demonstraci na území České republiky. Žalovaný uvedl, že po posouzení konkrétní situace žalobkyně s ohledem na okolnosti a dobu jejího odchodu ze země původu a povahu a rozsah deklarovaných aktivit včetně jejího dosavadního účelového jednání, kdy o mezinárodní ochranu požádala až ve chvíli, kdy pozbyla oprávnění k pobytu, přičemž doposud do země původu volně cestovala, nedošel kumulativním zhodnocením všech podkladů řízení ke zjištění, že by ruské státní orgány měly s vysokou mírou pravděpodobnosti v případě návratu do země aktuálně vůči ní cíleně postupovat jakkoli nespravedlivě či nepřiměřeně tvrdě, a to právě za uplatňování politických práv a svobod. Žalovaný zdůraznil, že ačkoliv

Českou republiku žalobkyně navštívila opakovaně a opakovaně se do země původu navrátila, pobývala zde již od roku 2021, o udělení mezinárodní ochrany požádala až 8. 3. 2023, tedy zhruba rok po vypuknutí válečného konfliktu, byť měla přístup k informacím, orientovala se v prostředí a potřebné informace si byla schopna zjistit. K tomuto kroku, přestože se demonstrace měla účastnit již v únoru nebo březnu 2022, přičemž navíc sama sebe označila jako příslušníka LGBT komunity, tvrdíc, že je bisexuál, přistoupila až po obdržení výjezdního příkazu k vycestování poté, co pozbyla pobytové oprávnění po nedoložení zákonem stanovených náležitostí na radu právníka z Centra pro pomoc uprchlíkům z Ukrajiny. Postup žalobkyně je tak zcela evidentně účelový s cílem zajistit si další pobytové oprávnění na území ČR. Dle žalovaného nelze ani dojít k závěru, že by žalobkyně pocitovala odůvodněné obavy z pronásledování z důvodu příslušnosti LGBT komunitě a její tvrzení, že splňuje důvody k udělení azylu z důvodu příslušnosti k sociální skupině, neobstojí. V této souvislosti žalovaný odkázal na podklady rozhodnutí, z nichž citoval a uvedl, že žalobkyni rozhodně nelze označit jako osobu, která ve veřejném a mediálním prostoru aktivně propaguje svou sexuální orientaci, tím méně LGBT tematiku, jenž je primárně zakázána stanoveným ruským federálním zákonem č. 135-FZ o tzv. gay propagandě proti LGBT komunitě. Žalobkyně se žádným způsobem veřejně nezapojila do propagace LGBT hnutí či nesouhlasu se zákonem zakazujícím LGBT. Skutečnost, že ačkoli na území Ruské federace žila s přítelem, na území ČR údajně navázala vztah s německou studentkou, která zde dočasně pobývá za účelem studia a samu sebe tak označila za bisexuála a zařadila se do LGBT komunity, není bez dalšího důvodem k učinění závěru o vysoké míře pravděpodobnosti závažného jednání vůči ní ze strany státních orgánů země původu, přičemž spekulativní závěr ohledně možného budoucího vývoje v osobním životě k udělení azylu zcela jednoznačně nepostačuje. Být obecně bezpochyby nelze vyloučit zneužití definice propagace LGBT problematiky ruskými institucemi, dle žalovaného je nutno svojí povahou odlišit stíhání dle uvedeného zákona za sex před nezletilými, při otevřeném okně či prodej předmětů s LGBT tematikou, o kterých zajištěná Informace OAMP informuje stran uložených trestů, od konkrétní situace žalobkyně v případě blízkého vztahu se ženou na území země původu. Problematika LGBT v Rusku je bezesporu velmi složitá, přičemž zajištěná informace hovoří obecně o možné stigmatizaci a diskriminaci v různých oblastech, zároveň však hovoří o tom, že nejčastěji o problémech informovali trans gender osoby, jejichž situace je dle názoru správního orgánu poněkud více specifická s ohledem na jejich fyzický vzhled a úřední identitu. K tomu žalovaný poznamenal, že ani na tzv. LGBT komunitu v běžném životě nelze nahlížet jako na monogamní celek, a na základě toho bez dalšího předjímat možné závažné jednání vůči osobě žalobkyně a mezinárodní ochranu ve formě azylu jí udělit. Žalovaný vyslovil názor, že správní rozhodnutí je dostatečně individualizováno a je přezkoumatelné, zákonné, věcně správné a netrpí vytykány vadami.

5. U jednání účastníci setrvali na svých stanoviscích k věci.
6. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s.ř.s.), v mezích žalobních bodů. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí žalovaným (§ 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
7. Ze správního spisu bylo zjištěno, že řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo zahájeno žádostí žalobkyně ze dne 8. 3. 2023. V žádosti o udělení mezinárodní ochrany, v rámci údajů

k podané žádosti žalobkyně sdělila, že je státní příslušnicí Ruska, ruské národnosti. Není členkou žádné politické strany, není politicky aktivní. Je svobodná, bezdětná. V místě posledního bydliště žila asi rok a půl před odjezdem z Ruska. Bydlela tam v bytě, který patřil jejímu druhovi. Do České republiky naposledy přijela v lednu 2022 letecky z Moskvy na studijní vízum. Poprvé zde přijela asi v roce 2018, pobývala tu asi měsíc. Dále zde byla v září roku 2021, a to 90 dnů. Dříve ve státech EU nepobývala. V září 2022 navštívila Gruzii, kam letěla z Polska. O mezinárodní ochranu v České republice žádá poprvé. V jiných státech o udělení mezinárodní ochrany nežádala. K důvodům žádosti o udělení mezinárodní ochrany sdělila, že je proti vládě v Rusku a přísluší k LGBT komunitě. Bojí se, že po návratu do Ruska ji označí za zahraničního agenta. Dříve nevěděla, že může požádat o azyl. Měla problém s vízem, právník jí sdělil o možnosti podat žádost o udělení mezinárodní ochrany. V rámci pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně uvedla, že problémy s vízem spočívaly v tom, že měla potíže s penězi, nemohla předložit potvrzení z banky, které potřebovala kvůli prodloužení studijního víza. Studentské vízum jí nebylo prodlouženo, platnost víza skončila 31. 10. 2022. Potřebný doklad nedoložila ani v prodloužené měsíční lhůtě. Pobyt jí skončil na konci listopadu 2022. V únoru 2023 šla na cizineckou policii a obdržela výjezdní vízum. Následně navštívila centrum pro pomoc uprchlíkům z Ukrajiny a tam jí právník poradil, aby podala žádost o udělení mezinárodní ochrany. Na otázku správního orgánu, z jakého důvodu přicestovala do České republiky v roce 2021, odpověděla, že zde chtěla studovat, ale neměla stále vyřízené vízum. V té době disponovala schengenským vízem, které jí vydalo Německo. S rodinou tehdy chtěli jet do Evropy na dovolenou. Z důvodu covidu nikam neodjeli. Studium v zahraničí jí doporučil otec. Rodiče a sourozenci v Rusku nežijí, jsou v Gruzii. Na konci března by měli odjet do Austrálie. Na dotaz správního orgánu, zda v Rusku před odjezdem do ČR měla nějaké potíže, sdělila, že v Rusku neměla žádné potíže. Na dotaz správního orgánu, co mínila sdělením, že je proti ruské vládě, odpověděla, že nepodporuje Putina, neví, proč začal válku s Ukrajinou. V únoru nebo březnu 2022 se v Ostravě zúčastnila demonstrace na Masarykově náměstí. Jiných akcí se nezúčastnila, svůj nesouhlas s ruskou politikou nevyjadřuje, mluví o tom jen se svými kamarády. Na dotaz správního orgánu, proč o sobě hovoří jako o LGBT osobě, že je bisexuál, když v Rusku žila s přítelem, žalobkyně odpověděla, že o její bisexuální orientaci ví její sestra, neví, jak to říci rodičům. Předpokládá, že s tím asi nebudou mít žádný problém. V Rusku kromě přítele žádnou přítelkyni neměla. V České republice navázala romantický vztah s německou studentkou. V Rusku osoby z LGBT komunity pronásledují, často je ponižují, hlavně homosexuály. Zákony zakazují např., aby se tyto osoby vodily za ruku, zveřejňovaly fotografie apod. Zákon zakazuje propagaci LGBT. Za porušení těchto zákonů mohou být ukládány vysoké pokuty. Pokud policie obviní člověka, že propaguje LGBT mezi nezletilými, může být takováto osoba uvězněna. V podrobnostech soud odkazuje na zjištění z pohovoru s žalobkyní, jak jsou tato uvedena na str. 2 – 3 napadeného rozhodnutí, neboť korespondují s obsahem správního spisu a jsou správná.

8. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany je skutečnost, že nepodporuje Putinův režim a přísluší k LGBT komunitě.
9. Žalovaný při posouzení žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany vycházel jednak z její výpovědi, jí doložených materiálů, dále z výpisu z evidence Cizineckého informačního systému (CIS) k jejímu předchozímu pobytu v ČR a dále z informací, které shromáždil ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Rusku.

Konkrétně vycházel z Informace OAMP, Ruská federace – Bezpečnostní a politická situace v zemi, vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, ze dne 31. 10. 2023, z Informace OAMP Ruská federace – Situace navrátilců do Ruské federace po krátkodobém či dlouhodobém pobytu v zahraničí, zacházení ze strany státních úřadů a monitoring sociálních sítí, ze dne 31. 10. 2023 a z Informace OAMP ze dne 17. 10. 2023, Sexuální menšiny – zákon zakazující propagaci homosexuality, diskriminace a zločiny z nenávisti, postoj státních orgánů, neziskové organizace, současná situace s výjimkou regionu severního Kavkazu.

10. Z protokolu o seznámení s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany plyne, že žalobkyně byla se všemi podklady seznámena dne 13. 5. 2024. Uvedla, že se k nim nechce vyjádřit ani doplnit nové informace, které by měl správní orgán vzít v úvahu při posouzení její žádosti. Pro účely řízení doložila text psaný v anglickém jazyce ze dne 11. 5. 2024 opatřený nečitelným podpisem, z něhož plyne, že se jedná o čestné prohlášení C. J. D., která potvrzuje, že je v romantickém vztahu s žalobkyní.
11. Soud dokazování doplnil zprávou z www.irozhlas.cz, článkem s titulem Nejvyšší soud v Rusku uznal „mezinárodní hnutí LGBT“ jako extrémistické a zakázal jeho činnost, publikovaný dne 30. 11. 2023, z něhož bylo zjištěno, že Nejvyšší soud Ruské federace se krátce před publikováním uvedeného článku vyslovil pro zákaz „mezinárodního hnutí LGBT“ a označil ho za extrémistické. Podle portálu Meduza kvůli tomu hrozí stíhání lidí, kteří se hlásí ke komunitě LGBT+. Agentura Reuters uvedla, že aktivistům bojujícím za práva sexuálních a genderových menšin navíc kromě toho hrozí obvinění z extrémismu. Lidskoprávní organizace upozorňují, že nic takového, jako je „mezinárodní hnutí LGBT“ ve skutečnosti neexistuje. Odpůrci návrhu ruského ministerstva spravedlnosti se ale zasedání soudu účastnit nemohli. Ministerstvo podalo návrh v polovině listopadu 2023 a obvinilo hnutí, že v Rusku způsobuje „sociální a náboženské neshody“, informovala agentura Reuters. Toto rozhodnutí může vystavit lidi hlásící se k LGBT komunitě hrozbě trestního stíhání. Aktivisté za práva gayů, jejich právníci a jiní by mohli čelit možnosti odnětí svobody na 6 až 10 let. Městský poslanec v Petrohradě S. T. řekl pro BBC, že „toto je skutečná represe. V ruské LGBT komunitě panuje panika. Lidé naléhavě emigrují. Skutečné slovo, které používáme je evakuace. Musíme se evakuovat z vlastní země, je to hrozné“. Tento poslanec se od roku 2022 veřejně hlásí k LGBT komunitě.
12. Na návrh žalobkyně soud dokazování doplnil, a to fotografiemi, na nichž je žalobkyně buď sama nebo ve společnosti dalších mladých lidí anebo je zachycena v intimní situaci s další osobou, případně ve společnosti této osoby.
13. Na návrh žalobkyně soud dále doplnil dokazování zprávou Amnesty International, publikované 5. 12. 2023, článek s názvem Rusko: Rozsudek označující LGBTI+ lidi za „extrémistické“ bude mít katastrofální důsledky, z něhož bylo zjištěno, že článek pojednává o tom, že rozhodnutí soudu povede k plošnému zakazu LGBTI+ organizací, což bude mít dalekosáhlé důsledky v porušení práva na svobodu sdružování, projevu a pokojného shromažďování, jakož i práva nebýt diskriminován. Amnesty vyzývá ruské úřady, aby toto rozhodnutí okamžitě změnily. Mezinárodní společenství musí vyjádřit solidaritu ruským LGBTI+ lidem, požadovat ukončení těchto represivních opatření a chránit zásady rovnosti. Není pochyb o tom, že rozsudek povede k pronásledování LGBTI+ aktivistů a zničí desítky let jejich odvážné a obětavé práce, jak uvedla ředitelka Amnesty International pro východní Evropu a střední Asii. Současně vyslovila názor, že zároveň hrozí, že bude podněcovat a

legitimizovat zcela novou úroveň násilí vůči LGBTI+ osobám po celém Rusku. V uvedeném článku jsou dále údaje o tom, že rozhodnutí Nejvyššího soudu Ruské federace uznává za „extrémistické“ blíže neurčené „mezinárodní veřejné LGBT hnutí“. Toto slovní spojení, které používá ruské ministerstvo spravedlnosti, záměrně míří proti jakémukoli aktivismu na obranu lidských práv LGBTI+ osob, nebo dokonce proti jakémukoliv veřejnému spojení s LGBTI+ lidmi. Označení za „extrémistické“ s sebou nese závažné právní důsledky pro každého, kdo se podílí na jakýchkoli aktivitách souvisejících s LGBTI+, nebo má dokonce známé či je jinak spojen s LGBTI+ osobami. Jim samotným může hrozit až 5 let odnětí svobody a jejich podporovatelům až 10 let. Nařčení z „extrémismu“ také znamená zákaz používání symbolů LGBTI+. Jejich vystavování může vést k tzv. správnímu zatčení až na 15 dnů a pokud se stane opakovaně, mohou být dotyční odsouzeni až ke 4 rokům odnětí svobody. Osobám, jež čelí vyšetřování nebo trestnímu stíhání za účast na „extrémistických“ aktivitách, jsou obvykle zablokovány bankovní účty a hrozí jim represe v zaměstnání i osobním životě, včetně zákazu kandidovat ve volbách na všech úrovních.

14. Na návrh žalovaného soud provedl důkaz článkem z www.lemonde.fr s názvem Rusko přidalo „mezinárodní hnutí LGBT“ na seznam „teroristů a extrémistů“. Článek byl zveřejněn 22. 3. 2024. Článek obsahuje informaci o tom, že Rusko zařadilo „mezinárodní hnutí LGBT“ na svůj seznam osob prohlášených za „teroristy a extrémisty“. Podle oznámení ruské finanční zpravodajské služby, které 22. 3. konzultovala Agence France – Presse, úřady posílily represe proti sexuálním menšinám. „Mezinárodní hnutí LGBT“ již bylo zakázáno Nejvyšším soudem Ruské federace v listopadu 2023, i když žádná organizace s tímto názvem v Rusku neexistuje. Tato formulace, i když vágní, otevřela cestu k vysokým trestům odnětí svobody. Několik Rusů bylo v posledních týdnech pokutováno např. za zveřejnění fotografií s duhovými vlajkami online nebo v případě dvou žen odvysílání videa jejich polibku online. Od roku 2013 zákon v Rusku zakazuje „propagandu netradičních sexuálních vztahů“ zaměřenou na nezletilé. Tato legislativa byla koncem roku 2022 významně rozšířena, aby nyní zakázala všechny formy LGBTQ+ „propagandy“ v médiích, na internetu, v knihách a ve filmech.
15. Dokazování bylo na návrh žalovaného dále doplněno Informací OAMP, Ruská federace, Situace navrátilců do Ruské federace po krátkodobém či dlouhodobém pobytu v zahraničí, zacházení ze strany státních úřadů a monitoring sociálních sítí, ze dne 8. 7. 2024, z níž bylo zjištěno, že podle oficiálních statistik uskutečnili v roce 2023 občané Ruské federace přes 27 milionů cest do zahraničí, o 17 % více než za předchozího roku. Ruské úřady nevydávají informace o počtu navrátilců. Největším problémům čelí obecně aktivisté, kteří si při odjezdu kupují často jednosměrnou letenku, a specificky navracející se pracovníci v IT, kteří odjeli bezprostředně po 24. únoru 2022. Z posledních případů stíhaných a zatčených po návratu jmenoval zástupce ruské neziskové organizace D. Ch., podporovatele A. N., a novinářku A. K., nicméně podle zdroje k takové situaci dochází zřídka. Medializované bylo zatčení v listopadu, resp. prosinci 2023 zpěváka E. Š., který při svém pobytu v Arménii otevřeně vystupoval proti ruské invazi a který byl krátce po návratu zadržen a postupně obviněn z 5 trestných činů.
16. V pasáži, která odpovídá na otázku, zda jsou občané Ruské federace navracející se v současné době do Ruska vystaveni nějaké zvýšené kontrole či zájmu ze strany bezpečnostních složek nebo jiných ruských státních orgánů vzhledem k jejich pobytu mimo území Ruské federace, se konstatuje, že pohraniční služba spadá pod Federální bezpečnostní službu a seznamy aktivistů i opozičních politiků má k dispozici během vstupní pasové kontroly. Na hranicích

může být např. využit seznam tzv. strážní kontroly, který byl založen již v roce 2005 a kde jsou shromážděny osobní informace aktivistů a opozičních politiků. Podle dalšího zdroje mají bezpečnostní složky během pasové kontroly k dispozici seznam hledaných osob (odsouzení v nepřítomnosti, v pátrání apod.), který je veřejně dostupný na internetu za předpokladu z přístupu ruské IP adresy. Mimo něj je na hranicích kontrolován i neveřejný tzv. operativní seznam hledaných osob, vůči nimž probíhá vyšetřování.

17. Navracející se ruští občané, kteří se neřadí mezi místně nebo celostátně známé aktivisty, novináře, blogery apod., nečelí podle zdrojů zvýšeným systematickým kontrolám, ať již bezprostředně na hranicích nebo posléze na území. Nicméně na hranicích byly zaznamenány nahodilé kontroly/dotazování osob. Kontrola nebo dotazování těchto osob má formu několika otázek, ale následné komplikace nebyly hlášeny. V roce 2024 se objevily informace o detailnějších pohraničních kontrolách blízkých příbuzných osob vedených v oficiálních seznamech tzv. zahraničních agentů. Na jaře 2024 se objevily informace o dodatečném dotazování osob na ruských hranicích, včetně dotazů na víza v cestovním dokladu, na povolení pobytu v zahraničí nebo občanství v západních zemích. Ve stejném období se zdroje zmiňovaly o požadavku na vyplnění dotazníku, který mimo osobních otázek zahrnoval taktéž otázky na vztah k Ukrajině, resp. probíhající válce, např. na příbuzné bojující na ukrajinské straně. Praxe vyplňování dotazníku byla zdokumentována na dvou hraničních přechodech s Estonskem a podle svědectví se týkala primárně ruských občanů s dvojitým občanstvím.
18. Neexistují informace, že by byli lidé, kteří se vracejí po dlouhodobém pobytu ze zahraničí systematicky vyslýcháni, nicméně u zvláštních profilů, např. aktivisté, novináři, blogeri apod., se takové případy objevily. Výše uvedené kategorie veřejně aktivních osob na hranicích mohou čelit např. dotazování, resp. neformálnímu pohovoru. Současně ovšem tyto kategorie osob znají mnohem lépe než jiné skupiny svá práva a zároveň pravomoci bezpečnostních složek. Před návratem si mažou své příspěvky na sociálních sítích včetně konverzace. Ve vztahu k příbuzným osob, které se navrátily do Ruské federace, se neobjevily žádné informace o krocích úřadů vůči nim. Naopak bezpečnostní složky míří např. neformálními pohovory na blízké i širší rodiny aktivistů, novinářů apod., kteří odešli po 24. únoru.
19. V další pasáži, která odpovídá na otázku, zda bezpečnostní složky nebo obecně ruské úřady kontrolují aktivitu navrátilců na sociálních sítích a kdy a zda se objevily případy stíhání navrátilců za jejich aktivity na sociálních sítích, zejména za jejich protiválečné komentáře, se uvádí, že vůči navrátilcům neexistuje žádný zvláštní vzorec, který by se lišil od většinové populace. Ruské bezpečnostní složky nemají kapacitu, aby zvládaly kriminalizovat všechny protiválečné projevy na sociálních sítích. Často je stíhání iniciováno vnějším podnětem, např. nahlášení nebo faktorem známosti osoby, např. známý (celorusky nebo lokálně) aktivista. Podle jednoho ze zdrojů s odkazem na oficiální ruskou soudní statistiku bylo dokonce zaznamenáno snížení počtu stíhaných za protiválečné postoje od ledna 2023. Stíhání za online protiválečnou aktivitu je podle dalšího zdroje daleko častějším jevem než za veřejný protest. Stíhání za protiválečné komentáře na sociálních sítích se co do celkového počtu případů stejnou mírou dotýká jak veřejně známých osob, tak obyčejných lidí. Ruské úřady mohou obecně využít pro případnou kriminalizaci online aktivity i komentáře z minulosti. U specifických kategorií, zejména aktivisté, novináři apod. mají bezpečnostní složky údajně uložené jejich veřejné komentáře na sociálních sítích. Neexistuje žádná databáze, která by shrnovala represe proti navrátilcům do Ruské federace, stejně tak jako

nemá termín navrátilce oporu v ruské legislativě. Mediálně nejznámější trestní stíhání po návratu z krátkodobého pobytu v zahraničí je případ opozičního politika V. K. – M.. Ve vztahu k méně známým osobám jsou v posledním půlroce zmiňovány dva případy ruských občanů, kteří se vraceli do země a následně čelili trestnímu stíhání za předchozí aktivitu na sociálních sítích. V obou případech měli druhé občanství USA a žili dlouhodobě v zahraničí. Ke stíhání úřady přistoupily v jednom případě kvůli příspěvkům na sociálních sítích a ve druhém kvůli finančnímu daru na pomoc Ukrajině.

20. O kontrolách mobilních telefonů a sociálních sítí na hranicích existují spíše anekdotické informace a systematicky se týkají jen vybraných kategorií, jak je uvedeno výše. Případné vybavení pro analýzu elektronického zařízení se podle zdrojů liší v závislosti na přechodu. Na některých hraničních přechodech mají pohraničníci relativně sofistikovanou techniku, která umožňuje analýzu elektronického zařízení, nicméně častěji provádí bezpečnostní složky případnou analýzu zařízení/sociálních sítí podle vyhledávání klíčových slov v aplikaci. Na velkých hraničních přechodech v podstatě pro podobné kontroly není čas, např. moskevské letiště Šeremetěvo, naopak na malých přechodech, např. pozemních, k nim může docházet. Během jarních měsíců 2024 se objevily informace, že potenciální zvýšené kontroly na některých částech ruských hranic se státy EU lze obejít cestou přes běloruské hranice se státy EU, kde podle svědectví vůči ruským občanům běloruské úřady neuplatňovaly detailnější kontroly (telefonu, víz apod.).
21. Uvedený dokument byl vypracován v souladu se Zprávou Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu o metodologii informací o zemích původu v čase omezeném datem vydání na základě uznávaných a relevantních veřejně dostupných informací, jak jsou tyto detailně specifikovány v závěru tohoto dokumentu, stejně tak bylo postupováno i v případě dalšího listinného důkazu, který soud provedl na návrh žalovaného, a to Informací OAMP, Sexuální menšiny, Zákon zakazující propagaci homosexuality, diskriminace a zločiny z nenávisťi, postoj státních orgánů, neziskové organizace, současná situace s výjimkou regionu severního Kavkazu, ze dne 11. 9. 2024.
22. Z uvedeného důkazu bylo zjištěno, že v roce 2013 byl přijat zákon č. 135 – FZ, kterým ruské úřady zakazují „propagaci netradičních sexuálních vztahů mezi neplnoletými“. Zákaz zveřejňování LGBT+ tematiky i pro zbytek společnosti rozšířila novela předmětného zákona a souvisejících zákonů v prosinci 2022, která v návaznosti zpřísnila již existující tresty a omezila dále veřejnou viditelnost LGBT+ tematiky. Šíření čehokoli s obdobným obsahem mezi neplnoletými, v online prostoru nebo sdělovacích prostředcích je v nynější právní úpravě definováno jako přitěžující okolnost. Sankce při existenci přitěžujících okolností jsou stanoveny ve výši až 200 000 rublů pro jedince, 400 000 rublů pro úředníky a vedoucí pracovníky a až dva miliony rublů pro právnické osoby nebo zastavením činnosti na 90 dnů. Novela dále rozšířila zákaz a vymezila tresty na další LGBT+ tematiku, např. na projevy „netradičních sexuálních vztahů nebo preferencí“, informací propagujících pedofilii a „informací, které by mohly u dětí vyvolat touhu po změně pohlaví“. K zásadnímu omezení práv LGBT+, resp. ve vztahu k transgender komunitě došlo v červenci 2023. 24. 7. 2023 vešla v platnost novela zákona o zdraví občanů zakazující proceduru lékařské i právní změny pohlaví. Podle výročních zpráv nevládních organizací pokračoval v zemi trend ochrany „tradičních hodnot“ a diskriminace LGBT+ komunity se v zemi zvýraznila. V mediálním prostoru proti LGBT+ komunitě vystupovali přední představitelé ruských úřadů, např. federální poslanci. Mimo zákona č. 135 - FZ využívaly úřady taktéž dalších zákonů, např. o zahraničních agentech nebo rozhodnutí Ústavního soudu o označení „mezinárodního

LGBT hnutí“ za extrémistické, kterými omezovali činnost organizací hájící LGBT+ práva a případně umožnili aplikovat extrémistické články trestního zákoníku na LGBT+ témata. Ruské úřady neevidovaly statistiky o násilí proti LGBT+ osobám. Podle MZV USA se objevily zprávy, že se státní aktéři dopustili násilí vůči LGBT+ jedincům i aktivistům, obzvláště v Čečensku, a někdy byli sami pachateli násilí vůči komunitě. Podle stejné zprávy se státní aktéři dopouštěli útoku, obtěžování a vyhrožování vůči LGBT+ aktivistům. Zároveň se objevily případy, kdy se nestátní aktéři dopustili násilí vůči LGBT+ a policie na daný incident nereagovala adekvátně. V kontextu důrazu na tzv. „tradiční hodnoty“ a vnímání LGBT+ tematiky jako „západní“, včetně intenzivnější homofobie, byla podle neziskových organizací tolerována beztrestnost agresora. Bezprostředně po rozhodnutí Ústavního soudu o označení „mezinárodního LGBT hnutí“ za extrémistické došlo k několika policejním zátahům vůči gay barům, saunám a klubům v Moskvě. Současný trestní zákoník uznává nenávist k určité sociální skupině jako přítěžující okolnost, nicméně podle zdrojů ruské úřady neaplikovaly a nevztahoval k LGBT+ komunitě během vyšetřování případů termín „sociální skupina“. Obecně ruské úřady většinou neklasifikovaly útoky proti LGBT+ komunitě, např. fyzické násilí, jako tzv. zločiny z nenávisti. Ruská nezisková organizace Coming Out uváděla, že mezi LGBT+ komunitou přetrvávala nedůvěra vůči policii spolu se strachem a neochotou se na ni obracet. Podle průzkumu se situace nejhůř jevila v oblastech severního Kavkazu a oblasti Dálného východu, kde se lidé nejčastěji setkali s násilím/výhrůžkami. Podle ruské organizace SOVA, monitorující projevy extrémismu a nenávisti, se zvýšil zdokumentovaný počet fyzických napadení proti LGBT+ osobám oproti předcházejícím létům. V další pasáži tohoto dokumentu, která se vztahuje k aplikaci zákona č. 135 – FZ o extrémismu proti LGBT+ komunitě, z níž se podává, že ruské úřady uplatňovaly zákon č. 135 – FZ proti LGBT+ komunitě. V roce 2023 úřady vedly řízení podle tohoto zákona ve 28 případech. Od prosince 2022 se ruské soudy zabývaly celkem 150 případy stíhání za propagaci LGBT+ tematiky (informace k prosinci 2023), z nich se 85 případů týkalo „propagace LGBT vtaů“ mezi neplnoletými. Přes polovinu z případů (52 %) skončilo soudním rozhodnutím o trestu a okolo 35 % naopak skončilo bez trestu, např. zastavením, zamítnutím, vrácením řízení/případě apod. Ruské soudy ukládaly v těchto případech peněžité pokuty, u fyzických osob průměrně od 50 do 200 000 rublů a u společností do 1 milionu rublů. V první polovině roku 2024 centrum SOVA zdokumentovalo 28 případů, často v kombinaci s dalšími obviněními, např. diskriminace ruských ozbrojených sil. První aplikace extrémistických článků trestního zákoníku kvůli LGBT + tématice byla zdokumentována v březnu 2024, kdy byli obviněni majitel a dva pracovníci orenburského baru Roza. Co se týká postoje společnosti, tak zejména relativně liberální se jeví Moskva a Petrohrad, kde je situace LGBT+ např. podle průzkumu neziskových organizací Coming Out nejlepší. Obecně ve velkých městech i přes rozšířenou homofobii existovala gay scéna (např. gay kluby v Petrohradu a Moskvě), ač podle svědectví zpřísnila řada klubů bezpečnostní prohlídky pro vstup, snížila viditelnost nebo zcela odstranila LGBT+ symboliku uvnitř klubu. Nicméně po rozhodnutí Ústavního soudu o extrémistické povaze LGBT hnutí, v nich proběhly razie, minimálně 6 případů, a některé z nich byly nuceny ukončit svou činnost. Ruská mediální scéna, zejména státní média, často podporují stereotypní, v některých případech i nenávistné vnímání LGBT+ komunity. Postoje ruské veřejnosti k LGBT+ komunitě se v kontextu postupu úřadů oproti předchozím létům mírně zhoršily. Obecně čelí LGBT+ osoby sociální stigmatizaci a diskriminaci v různých oblastech, např. zdravotnictví, školství nebo zaměstnání, kterou přičítají mimo jiné oficiálnímu prosazování homofobie např. ve státě kontrolovaných

médiích, a byly nuceny svou identitu často skrývat. V roce 2023 a 2024 se objevily případy medializovaných útoků vůči LGBT+ komunitě. Podle zpráv ruské úřady ne vždy adekvátně reagovaly a oběti z řad LGBT+ komunity se obecně bály z různých důvodů obracet na policii, např. kvůli prozrazení jejich identity zbytku komunity. Z tohoto důvodu jsou statistiky o incidentech považovány za podhodnocené. Po rozhodnutí Ústavního soudu v prosinci 2023 se velká část neziskových organizací, které poskytovaly služby LGBT+ komunitě, buď přesunula do zahraničí, ukončila svoji veřejnou činnost nebo nadále poskytovala své služby neveřejně a na vyžádání, např. online.

23. Krajský soud neprovedl důkaz listinou, kterou žalobkyně soudu předložila s tím, že se jedná o rozsudek Nejvyššího soudu Ruské federace ze dne 30. 11. 2023, kterým bylo mezinárodní LGBT hnutí označeno za extrémistické, neboť dostatečná skutková zjištění soud zjistil z výše citovaných listinných důkazů soudem provedených a žalobkyní navrhovaný důkaz soud tedy považoval za nadbytečný.
24. Podle ust. § 12 písm. a) zákona o azylu, azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec je pronásledován pro uplatnění politických práv a svobod.
25. Podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
26. Podle ust. § 2 odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, pronásledováním se rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.
27. Podle ust. § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.
28. Podle ust. § 14a odst. 1. zákona o azylu, doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
29. Podle ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu, za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

30. Krajský soud dospěl k závěru, že žalovaný se v napadeném rozhodnutí podrobně zabýval jednotlivými předpoklady pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 až § 14b zákona o azylu a dospěl k závěru, že žalobkyně tyto podmínky nesplňuje, přičemž detailně rozvedl, z jakých důvodů žalobkyni mezinárodní ochranu nepřiznal. K datu vydání napadeného rozhodnutí žalovaný rovněž shromáždil relevantní podklady k tvrzením žalobkyně, přičemž ke shodným závěrům soud dospěl i poté, co dokazování v průběhu soudního řízení doplnil o aktuální informace o zemi původu žalobkyně.
31. Krajský soud souhlasí se správním orgánem, že žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjela ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byla azylově relevantním způsobem pronásledována. Žalobkyně vypověděla, že není členkou žádné politické strany či skupiny ani není politicky aktivní, sdělila, že nepodporuje Putina a neví, proč zahájil válku. V Rusku žádné politické názoru neprojevovala. V České republice se zúčastnila jedné demonstrace v Ostravě asi v únoru či březnu 2022. Výslovně sdělila, že ve vlasti nikdy neměla žádné problémy se státními orgány ani bezpečnostními složkami, nebyla tam trestně stíhána, neměla žádné potíže s vycestováním, z vlasti odjela plánovitě za účelem studia v České republice, a to bez jakýchkoli problémů na hranicích. Žalovaný přiléhavě také zdůraznil, že ačkoli žalobkyně navštívila Českou republiku opakovaně a opakovaně se do země původu navrátila, přičemž následně zde absolvovala kurz českého jazyka a pobývala zde již od roku 2021, o udělení mezinárodní ochrany požádala až 8. 3. 2023, tedy skoro rok po vypuknutí válečného konfliktu, byť zcela jistě měla přístup k informacím a orientovala se v prostředí a potřebné informace nepochybně měla, k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany přistoupila až po obdržení výjezdního příkazu k vycestování z České republiky poté, co pozbyla pobytové oprávnění po nedoložení zákonem stanovených náležitostí, a to na radu právníka z Centra pro pomoc uprchlíkům z Ukrajiny. Ve shodě s žalovaným i dle názoru soudu je zjevné, že postup žalobkyně je evidentně účelový s cílem zajistit si další pobytové oprávnění na území České republiky. Žalovaný rovněž přiléhavě odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Azs 303/2004-79 ze dne 21. 7. 2025, podle něhož skutečnost, že v některé zemi existuje autoritářský a nedemokratický režim, který v mnoha případech pošlapává lidská práva, však neznamená, že kterýkoliv občan takové země je tomuto negativnímu vlivu přímo nebo zprostředkovaně vystaven. Pokud žalobkyně ve vlasti žádné politické aktivity nevyvíjela, pak okolnost, že prohlašuje, že nepodporuje Putina, je proti ruské vládě a v Ostravě se v únoru či březnu roku 2022 zúčastnila jedné demonstrace, nelze v případě žalobkyně dojít k reálnému závěru, že by po návratu do země původu mohla být pronásledována za uplatňování politických práv a svobod, resp. nemůže mít z takového pronásledování odůvodněný strach. Žalobkyně nečelila žádným natož závažným jednáním ze strany režimu, jak výše uvedeno volně cestovala, stejně tak i její rodina, v roce 2021 plánovali dovolenou v Evropě, která se neuskutečnila pouze z důvodu covidu.
32. Dále se soud zabýval tím, zda žalobkyni může ve vlasti kvůli své tvrzené sexuální orientaci, žalobkyně tvrdí, že je bisexuálka, pociťovat důvodné obavy z pronásledování. Jednou z taxativně uvedených charakteristik, pro níž může být pronásledování azylově relevantní, je i příslušnost k sociální skupině. Žalobkyně se obávala pronásledování kvůli své sexuální orientaci. V rozsudku č. j. 2 Azs 66/2006-52 Nejvyšší správní soud uvedl, že se sexuální orientace žadatele o azyl může být podle okolností a s ohledem na poměry v zemi původu

považována za znak jeho příslušnosti k určité sociální skupině ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu.

33. Co se týká posuzování naplnění znaků pronásledování dle § 12 písm. b) zákona o azylu Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 5 Azs 62/2016-87 uvedl: „posuzování odůvodněnosti strachu z pronásledování je úzce spjato s dalšími kritérii, jakož, jak Nejvyšší správní soud již několikrát judikoval, přezkum udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu je postaven na potencialitě pronásledování v budoucnu po případném návratu žadatelů do země původu, jedná se tedy, obdobně jako u posuzování skutečného nebezpečí vážné újmy pro účely doplňkové ochrany, o prospektivní rozhodování (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2008 č. j. 4 Azs 47/2007-60, či ze dne 9. 6. 2008 č. j. 5 Azs 18/2008-83). Samotné ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu pracuje s pojmem strachu jako subjektivním prvkem a odůvodněností strachu z pronásledování jako objektivním prvkem, nestanoví však podmínku faktického pronásledování v minulosti. Je zkoumána možnost budoucího pronásledování, přičemž je využíván standard přiměřené pravděpodobnosti, což znamená, že tato možnost musí být reálná, nikoliv pouze hypotetická, rozhodně však nemusí dosahovat či přesahovat 50 % (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008 č. j. 2 Azs 71/2006-82 a ze dne 13. 8. 2010 č. j. 4 Azs 11/2010-112). Z článku 4 odst. 4 kvalifikační směrnice pak vyplývá, že pokud vyjde najevo skutečnost ukazující na „předchozí pronásledování žadatele, jedná se o závažný ukazatel odůvodněnosti obav žadatele z pronásledování nebo reálného nebezpečí utrpení vážné újmy“. V tomto smyslu je tudíž třeba zkoumat „incidenty“ popsané stěžovateli, jež proběhly v minulosti a jejichž věrohodnost žalovaný nezpochybnil, s ohledem na to, zda indikují přiměřenou pravděpodobnost pronásledování stěžovatelů z azylově relevantních důvodů v budoucnosti“.
34. Soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, že žalobkyni nesvědčí ani důvod pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, tj. obava z pronásledování z důvodů rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, či že by jí takové pronásledování hrozilo v případě jejího návratu do vlasti. Předně za azylově relevantní důvod ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu nelze považovat snahu žalobkyně legalizovat svůj pobyt na území České republiky. Pokud jde o žalobkyni tvrzenou sexuální orientaci, resp. v souvislosti s možnými či potenciálními vztahy se ženami, považuje soud za podstatné zdůraznit, že žalobkyni rozhodně nelze označit jako osobu, která ve veřejném a mediálním prostoru aktivně propaguje svou sexuální orientaci, tím méně LGBT tematiku, žádným způsobem se veřejně nezapojila do propagace LGBT hnutí či nesouhlasu se zákonem zakazujícím LGBT, resp. jakoukoli veřejnou činnost související s LGBT. Na území Ruské federace žila s přítelem a z její výpovědi nic nenasvědčuje tomu, že by byla jakkoli spojena s LGBT i LGBTI+ osobami či že by byla zapojena od jakékoli veřejné činnosti související s komunitou LGBTI+. Skutečnost, že na území České republiky měla navázat vztah s německou studentkou a sama sebe se tak označila za bisexuála a zařadila se do LGBT komunity, není důvodem pro závěr o přiměřené pravděpodobnosti jejího budoucího pronásledování v případě návratu do vlasti ze strany státních orgánů země původu. Možnost budoucího pronásledování musí být reálná, nikoliv pouze hypotetická. Spekulativní závěr ohledně možného budoucího vývoje v osobním životě žalobkyně k udělení azylu zcela jednoznačně nepostačuje, jak správně uvedl žalovaný. Ten také zcela přiléhavě zdůraznil, že žalobkyně o mezinárodní ochranu požádala až po dlouhodobějším pobytu v České republice, kdy se dostala do obtíží se získáním oprávnění

k pobytu. Žalobkyně zcela evidentně svou dosavadní situaci stran sexuální orientace nepociťovala nikterak palčivě, o čemž vypovídá skutečnost, že tato situace nebyla bezprostředním důvodem jejího vycestování ze země původu. Ruskou federaci neopustila vlivem tíživých okolností, nýbrž zcela plánovitě za účelem studia v České republice, přičemž na území Ruska žila s přítelem. O mezinárodní ochranu nepožádala ani po svém příjezdu do České republiky a pobytu zde před vypuknutím konfliktu na Ukrajině, ani později po vypuknutí konfliktu, ale až za situace, kdy pozbyla pobytové oprávnění a byl jí vystaven příkaz k vycestování. Žalobkyně nikdy neměla potíže s ruským režimem, otevřeně proti němu nikdy nevystupovala a na území České republiky, jak bylo zjištěno v průběhu správního řízení a soudního řízení, vyjadřuje své kritické názory na ruský režim v zanedbatelné míře. Bez omezení doposud využívala všech dostupných možností, které měla, včetně možností volného cestování a studia v zahraničí. Jak správně uvedl žalovaný v napadeném rozhodnutí, mezinárodní ochrana ve smyslu zákona o azylu je právním institutem výjimečným, jehož smyslem je poskytnout žadateli ochranu, nikoli však před jakýmkoliv potenciálními negativními jevy v zemi jeho původu, nýbrž jen z důvodů upravených v zákoně o azylu. Mezinárodní ochranu ve formě azylu lze v souladu s příslušnými ustanoveními zákona o azylu udělit pouze osobě, která byla v zemi své státní příslušnosti pronásledována za strany tamních státních orgánů pro své politické aktivity, rasu, národnost, pohlaví, náboženství či příslušnost k určité sociální skupině, nebo se takového pronásledování odůvodněně obává v případě svého návratu do země státní příslušnosti. V případě žalobkyně takové skutečnosti po zhodnocení všech podkladů ani soud neshledal.

35. Co se týká neudělení azylu z humanitárních důvodů dle § 14 zákona o azylu, je třeba předeslat, že na tento azyl není právní nárok. Samotné rozhodnutí správního orgánu podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů soud není oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (viz rozsudek NSS č. j. 5 Azs 47/2003). Závěry žalovaného jsou na str. 10 napadeného rozhodnutí. Úvahy žalovaného jsou přezkoumatelné, žalovaný meze správního uvážení nepřekročil, jeho rozhodnutí je v souladu s dosavadní judikaturou.
36. U žalobkyně nepřichází ani v úvahu udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 zákona o azylu, neboť nebylo prokázáno, že jí hrozí nebezpečí vážné újmy, kterou vymezuje odst. 2 téhož ustanovení, tj. uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení, nebo trestání, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
37. Soud se zcela ztotožňuje se závěry žalovaného na str. 11 – 14 napadeného rozhodnutí, přičemž na těchto závěrech nemůže nic změnit ani rozhodnutí Nejvyššího soudu Ruské federace, který uznal „mezinárodní hnutí LGBT“ jako extrémistické a zakázal jeho činnost. Doplňkovou ochranu v případě nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu lze shledat pouze tam, kde takové nebezpečí reálně a bezprostředně hrozí, nikoli tam, kde vůbec nastat nemusí či může nastat jedině v případě přidružení se jiných okolností nebo skutečností, které dosud nelze předjímat. Zpravidla tedy žadatel musí předložit nějaké zvláštní rizikové faktory týkající se konkrétně jeho osoby, které odkazují přímo k závěru, že v konkrétním případě návratu žadatele do země jeho původu či místa trvalého bydliště

nastane v jeho případě reálné, skutečné a bezprostřední nebezpečí „nelidského nebo ponižujícího zacházení či trestu“. K tomu je nutné podotknout, že samotná špatná obecná situace v cílové zemi zpravidla pro shledání existence reálného nebezpečí nestačí a tvrzení žadatele by měla korespondovat s informacemi o zemi původu, jak plyne z judikatury Evropského soudu pro lidská práva. Ve shodě s žalovaným také soud zdůrazňuje, že žalobkyně během svého pobytu ve vlasti nikdy neměla žádné konkrétní problémy s ruskými státními orgány či bezpečnostními složkami, natož pak v míře odpovídající mučení či nelidskému a ponižujícímu zacházení či trestání. Žalobkyně neuvedla a nebyly ani zjištěny jiné skutečnosti, dokazující, že by konkrétně žalobkyni v případě návratu do vlasti reálně hrozilo v současné době přímé a bezprostřední nebezpečí takového jednání ze strany státních orgánů země původu, které by ve své povaze bylo možno vyhodnotit jako vážnou újmu ve smyslu zákona o azylu. Dle názoru soudu neexistuje žádný reálný důvod domnívat se, že by žalobkyně mohla být po svém návratu do země původu vystavena nebezpečí mučení, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání. Neexistují informace, že by byli lidé vracející se po dlouhodobém pobytu ze zahraničí, systematicky vyslýcháni, výjimkou jsou aktivisté, novináři, blogeri, což ovšem není případ žalobkyně. Co se týká problematiky LGBT komunity v Ruské federaci, pak byt' je velmi problematická, a Ruskou federaci nelze obecně hodnotit jako zemi s vysokým stupněm demokracie a z podkladů rozhodnutí a důkazů provedených v soudním řízení, vyplývá, že bezesporu se vyskytují i případy závažného porušování lidských práv, pak ovšem v případě žalobkyně žádné takovéto skutečnosti reálně zjištěny nebyly, a to ani ve vazbě na její sexuální orientaci či na velmi ojedinělé politické aktivity. Neexistuje žádný reálný důvod domnívat se, že by žalobkyně mohla být po svém návratu do země původu vystavena nebezpečí mučení, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání. Soud opakuje, že žalobkyně o mezinárodní ochranu požádala až za situace, kdy pozbyla pobytové oprávnění na území České republiky. Neučinila tak po svém příjezdu do ČR ani během svého studia zde, ani dokonce po zahájení války na Ukrajině 24. 2. 2022, přestože jí v tom objektivně nic nebránilo. Až do ledna 2022 do země původu pravidelně volně cestovala a pobývala tam. Případné vycestování žalobkyně po posouzení informací o zemi původu a skutečností sdělených žalobkyní, nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky České republiky ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. d) zákona o azylu. Soud se zcela ztotožňuje se závěry žalovaného uvedenými v napadeném rozhodnutí, a proto v podrobnostech na ně odkazuje.

38. Se zřetelem k výše uvedenému krajský soud v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. žalobu jako nedůvodnou zamítl.
39. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně ve věci úspěch neměla a žalovanému prokazatelně v souvislosti s tímto řízením žádné další náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího

správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 28.01.2025

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně